

44.7

**O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIV VA O'RTA MAXSUS TA'LIM VAZIRLIGI**

SAMARQAND DAVLAT UNIVERSITETI

Ro'yxatga olindi:

№ 1375
2019 yil «__» _____

SAN'ATSHUNOSLIK FAKULTETI

**«Arxitektura qurilish elementlari»
FANINING ISHCHI O'QUV DASTURI
3-kurs maxsus sirtqi**

Bilim sohasi:	100000 – Gumanitar
Ta'lim sohasi:	110000 – Pedagogika
Ta'lim yo'nalishi:	5110800 – Tasviriy san'at va muhandislik grafikasi

SAMARQAND – 2019

1. O'quv fanining dolzarbligi va oliy ta'limdagi o'rni

“Arxitektura elementlarini loyihalash” fani turar joy, maktab, ta'lim muassasalari, korxonalar va boshqa shu kabi binolarning fasad chizmalarini bajarish hamda uni o'qishni o'rganadi.

Tasviriy san'at va muhandislik grafikasi yo'nalishi bo'yicha bakalavrlar tayyorlashda talabalarni arxitektura elementlarini loyihalash fani bo'yicha zarur bilim, ko'nikma va malaka bilan qurollantirishdan iborat.

Dasturda arxitektura elementlarini loyihalash asoslarini o'rganish bilan bir qatorda o'rganilayotgan fanning pedagogik jihatlari ham e'tibor qaratildi.

Unda talabalarining kelgusi pedagogik faoliyatlarida umumta'lim maktablari o'quv markazlaridagi o'quv xonalari, kabinetlari va laboratoriyalaridagi jihozlarni to'g'ri joylashtirish hamda ular interyerlarini tashkil qilishga o'rgatish ham maqsad qilib qo'yildi.

Bino va inshootlarning chizmalari – bu bir nechta tekisliklarga nisbatan o'tkazilgan to'g'ri burchakli proyeksiyalar kompleksidan iborat. Ular binoning tashqi ko'rinishi bilan birgalikda, uning ichki va alohida qismlarining tuzilishlarini, bino tarkibiga kiruvchi detallarni tayyorlash va binoni tiklash (qurish) bo'yicha har xil texnologik ma'lumotlarni aks ettirishi zarur.

Qurilish chizmalarida ba'zi hollarda to'g'ri burchakli proyeksiyon tasvirlarga qo'shimcha tarzda bino va uning qismlari yaqqol tasvirlar (aksonometriya va perspektivalar)da ham beriladi.

Bu fan bakalavrlarning muhandislik grafikasi bo'yicha tayyorgarligiga qo'yilgan talablarni hisobga olgan holda arxitektura - qurilish chizmalari haqida umumiy ma'lumotlar, bino plani, fasadi va qirgimi, qurilish qurilmalari, sanitar-texnik chizmalarini ijodiy o'zgartirishni o'rgatish ko'zda tutilgan.

Arxitektura elementlarini loyihalashda amaliy ishlarning asosiy shakli – mashq va grafik ishlardan iborat. Grafik ishlar topshiriqlari odatda har bir talaba uchun individual shaklda bo'ladi va topshiriq hajmidan kelib chiqqan holda A3 yoki A2 formatli chizma qog'ozida bajariladi va qadimiy binolarning fragmenti hamda qadimiy yoki zamonaviy binonig landshaftli maketini yasash.

Arxitektura elementlarini loyihalash bo'yicha ushbu dastur bakalavriyatning barcha shakldagi ta'limi uchun umumiy bo'lib, talaba o'zlashtirishi zarur bo'lgan

bilimlarning umumiy hajmini belgilaydi. Ta'lim shakli hamda mahalliy sharoitlarni hisobga olgan holda, leksiya va amaliy mashg'ulotlarga ajratilgan soat miqdorlari mutaxassislik kafedralarida ko'rib chiqilib, o'zgartirilishi mumkin (fanni o'rganishga ajratilgan vaqt byudjeti chegarasida).

II. O'quv fanining maqsadi va vazifasi

Fanni o'qitishdan maqsad- Arxitektura elementlarini loyihalash fanini o'qitishda quyidagi maqsad ko'zda tutiladi:

Birinchiidan, fazoviy shakllarni biror tekislik yoki sirtida tasvirlash usullarini tadqiqot qilish.

Ikkinchidan, fazoviy va tekis shakllarning parallel proyeksiyalash usuli yordamida tekislikda hosil qilingan tasvirlari bo'yicha ularning geometrik xossalarni tadqiqot qilish.

Uchinchiidan, tekis va fazoviy shakllarning orasidagi pozitsiyaviy va metrik munosabatlarni ularning hosil qilingan tekis tasvirlari orqali aniqlash usullarini tekshirish.

To'rtinchiidan, talabalarda fazoviy tasavvur va muhandislik tafakkurni rivojlantirishga yo'naltiradigan misol va masalalarni tadqiqot qilish.

Qayd qilingan barcha maqsadlarda tasvir tekisligi va uch o'lchamli fazo orasidagi bog'liklik qonuniyatlari tadqiqot qilinadi va o'rganiladi.

“Arxitektura elementlarini loyihalash” bo'yicha grafik bilimlarni egallash, olingan bilimlarni turmushda va kasbiy faoliyatda mustaqil qo'llay olishni shakllantirishga alohida ahamiyat beriladi. Talabalar bajarishi zarur bo'lgan grafik ishlar minimumidagi topshiriqlar umumiy talablarga to'la mos keladi.

Bu topshiriq variantlari yangi pedagogik texnologiya talablari bo'yicha tuzilgan bo'lib, talabning individual xususiyatlari (qiziqish qobiliyati, fikrlash darajasi va h.k.) maksimal hisobga olingan. Talabaga topshiriq va yechim variantlarini tanlashda to'la erkinlik beriladi. U o'zini qiziqtirgan ta'lim muassasasi eksteryeri hoxishiga mos holda tashkil qiladi. Shu yo'l bilan talaba topshiriq variantini mustaqil tanlab, original yechimlar topish, vazifani yuqori grafik saviyada tayyorlash kabi majburiyatlarini ixtiyoriy ravishda o'z zimmasiga oladi.

VI. Asosiy va qo'shimcha o'quv adabiyotlar hamda axborot manbaalari

Asosiy adabiyotlar:

1. Sh.K. Murodov va boshqalar. Chizma geometriya. Toshkent, «Iqtisod- moliya», 2008.
2. B.B.Qulnazarov. Chizma geometriya. Toshkent, «O'zbekiston», 2006.
3. A.N. Valiyev. Perspektiva. Toshkent, «Voris-nashriyot», 2012.
4. T.Rixsiboyev., Kompyuter grafikasi. Toshkent, «Tafkkur qanoti», 2006.

Qo'shimcha adabiyotlar

5. Мирзиёев Ш.М. “Эркин ва фаровон, демократик Ўзбекистон давлатини биргаликда барпо этамиз”. Ўзбекистон Республикаси Президенти лавозимидаги киришиш тантанали маросимида багишланган Олий Мажлис палаталарининг кўшма мажлисидаги нутқи.- Тошкент.: “Ўзбекистон”, 2016. -56 б.

6. Мирзиёев Ш.М. “Танқидий таҳлил, қатъий тартиб – интизом ва шахсий жавобгарлик – ҳар бир раҳбар фаолиятининг кундалиқ қоидаси бўлиши шарт”. Ўзбекистон республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2016 йил якунлари ва 2017 йил истикболларига багишланган мажлисидаги Ўзбекистон Республикаси Президентининг нутқи. - Тошкент.: 2017. -104 б.

7. Mirziyoyev Sh.M. “Buyuk kelajagimizni mard va olijanob xalqimiz bilan birga quramiz”. – Toshkent: “O'zbekiston”, 2017. -486 b.

8. 2017-2021 йилларда Ўзбекистон Республикасини ривожлантиришнинг бешта устувор йўналишлари бўйича ҳаракатлар стратегияси. – Тошкент.: 2017.

9. I.Rahmonov, A.Abduraxmanov Chizmachilikdan ma'lumotnoma, Toshkent,

Alisher Navoiy kutubxonasi, 2005.

10. M.B.Shah, B.C.Rana. Engineering Drawing, India by Sai Print-O-Pac

Pvt.Ltd, India, 2007- 2009.

11. Е.М.Андреева Художественное проектирование Т 2008.

12. Pavlova A.A., Ю.М.Калинин, М.В.Перькова Архитектурное макетирование, 2008

Internet saytlari

13. www.tdpu.uz

14. www.ziyonet.uz

15. www.edu.uz

Fanning o'qitishning vazifasi - talabalarni nazariy bilimlar, amaliy ko'nikmalar, fazoviy jismlarning geometrik tasavvuridan uning planimetrik tasviri (tekis chizmasi)ga o'tish va fazoviy jism elementlarining o'zaro munosabatlarini uning planimetrik tasviridan qayta fazoviy holatiga ko'chirib o'tish qonuniyatlarini tadqiq qilish jarayonlariga uslubiy yondashuv hamda ilmiy dunyoqarashini shakllantirish vazifalarini bajaradi.

Fan bo'yicha talabalarning bilim, ko'nikma va malakalariga quyidagi talablar qo'yiladi. **Talaba:**

“Arxitektura elementlarini loyihalash” fanini o'rganishi natijasida quyidagi nazariy bilimlar bilan qurollangan bo'lishi lozim:

- qurilish uchun loyiha hujjatlari tizimidagi chizmalarga qo'yiladigan asosiy talablarni va boshqa soha chizmalaridan farqlovchi asosiy xususiyatlarini bilishi;
- belgilash (markirovka) qoidalari, yozuvlar, nomlar va chiqarish belgilarini to'g'ri bajarish;
- arxitektura - qurilish chizmalarini chizishning umumiy qoidalari;
- binoning asosiy turlari va qismlarini;
- asosiy qurilish chizmalari (plan, fasad, qirqim va boshqalar) ni hamda ularni bajarish tartiblarini;
- binolar, inshootlar va qurilmalar elementlarining shartli belgi va tasvirlarini;
- qurilish konstruksiyalari, asosiy va ayrim joy qismlarining tarkibi, tuzilishini bilishi va chizmalarini bajara olishi;
- o'quv binolari va boshqa ta'lim-tarbiya muassasalari interyerini davlat standartlari asosida zamonaviy talab va qoidalariga mos holda shakllantirishi;
- bosh plan, ko'kalamzorlashtirish, sanitar-texnik va elektr tarmoqlari chizmalarini bajarishi va o'qishni;
- maktablari o'quv markazlari va har xil ta'lim yo'nalishlaridagi arxitektura elementlarini loyihalash fanini yuqori ilmiy va metodik saiyada o'qita olishi va h.k.

Geometrik elementlar, proyeksiyalash usullari, egri chiziq va sirtlarni loyihalash, Evklid fazosining xosmas elementlari, geometrik elementlar to'plamlarini parametrash, tekis va fazoviy egri chiziqlarning hosil bo'lishi, egri chiziqlarning tutashuvi, sirtlarning hosil bo'lishi haqidagi to'g'risidagi **bilimga**; - urinma tekislik o'tkazish va ularning turlari;

- sirtlarning aniq yoyilmalarini yasash usullari to'g'risida tasavvurga ega bo'lishi, metrik va pozitsion masalalarni yechish, panoramali, relefli, perspektiv tasvirlar yasash, sirtlarda soyalar yasash, ko'zgularda aks tasvirlar yasash, kartinalarni (san'at asarlari) perspektiv tahlil qilish va rekonstruksiyalashni bilishi va malaka hosil qilishi bo'yicha, ma'lumotlarni keyinchalik ta'lim jarayonida amaliy qo'llay olish **ko'nikmasiga**;

- geometrik elementlar to'plamlarini parametrlashtirish;

- ortogonal va markaziy proyeksiyalarda pozitsion va metrik masalalarni yechish;

- perspektiv tasvirlar yasashning turli usullaridan foydalanish;

- ortogonal va markaziy proyeksiyalarda soyalar yasash;

- ko'zgu tekisligida aks tasvirlar yasash;

- kartinalarni perspektiv tahlil qilish va rekonstruksiyalash **malakasiga ega bo'lishi lozim**.

III. Asosiy qism

I Bo'lim. "Arxitektura elementlarini loyihalash" bo'yicha

Fanning nazariy mashg'ulotlari mazmuni

1-modul. Kirish. Sharq memoriy oibdalari

1-mavzu Kirish. Sharq memoriy oibdalari.

2-mavzu O'zbekiston qadimiy memoriy yodgorliklaridagi bitiklar tahlili.

3-mavzu O'zbekiston qadimiy memoriy yodgorliklaridagi naqshlar tahlili.

4-mavzu O'zbekiston qadimiy memoriy yodgorliklaridagi geometrik naqshlar tahlili.

2-modul. Kompyuter texnologiyalari yordamida arxitektura naqshlarini chizish.

1-mavzu Kompyuter texnologiyalari yordamida arxitektura naqshlarini chizish.

“Tasdiqlayman”
“Muhandislik grafikasi”
kafedrası mudiri

“ ” 20__ yil

TEKNOLOGIK XARITA

Ta'lim yo'nalishi: 5110800 - Tasviriy san'at va muhandislik grafikasi

Fan: Arxitektura, qurilish elementlari.

Kurs: 3 guruh: 305 semestr: VI

Semestr	Jami	Ma'ruza	Amaliy	Laboratoiya	Seminar	Mustaqil ish
VI	226	10	14	-	-	202
umumiy	226	10	14	-	-	202

REYTING JADVALI

VI semester

Baholash turi	Jami	Ma'ruza	Amally	Laborat.	Seminar	Mustaqil ish	Reyting bali		O't mud
							max	sar	
JB-1	216	-	14	-	-	202	11		
OB-1	10	10	-	-	-	-	17	39	
YAB	226	10	14	-	-	202	30		

4. Qadimiy yodgorliklardagi bino elementlarining bezaklari Anturaj (o'rab turgan muhit) ni tasvirlash usullari. Inshootni atrof muhitga moslab loyihalash

5. Internetdan qadimiy dunyo arxitektura durdonalari xaqida ma'lumotlarni loyixalari bilan tanishib, ularni nusxalarini olish

- f) Mistr exromlari
- g) Parfenon ibodatxonasi
- h) Algambra saroyi
- i) Kalizey
- j) Tojmahal vaxokazo

6. Yodgorliklarning perspektiv tasvirini chizish. Yodgorliklarni bo'yash usullari

Internetdan zamonaviy dunyo arxitektura durdonalari xaqida ma'lumotlarni loyixalari bilan tanishib, ularni nusxalarini olish

- c) Efil minorasi
- d) Ostankino minorasi va hokazo

7. Arxitektura elementlarini perspektivasini qurish. Arxitektura elementlarini soyalarini yasash Arxitektura inshootlarini anturajlarini tasvirlash usullari Anturajlarni bo'yqda bajarish yo'llari. Inshootni atrof muhitga moslab loyihalash Qurilishda dizayn masalalari

Fan bo'yicha talablar bilimi 100 ballik tizim asosida baholanadi joriy baholashga 35 ball ajratilgan, shundan 7 ball mustaqil ta'lim uchun. Oraliq baholashga 35 ball ajratilgan shundan 7 ball ajratilgan shundan 6 ball ajratilgan shundan 30 ball ajratilgan asosan grafik ish bajaradi.

Izoh: Grafik ishlar albomning sarvarag'i standart chizma shiriftida bajarilib, har bir semestr uchun alohida taxt qilinadi.

2-mavzu Kompyuter texnologiyalari yordamida arxitektura geometrik naqshlarini chizish.

3-mavzu Kompyuter yordamida arxitektura naqshlarni boyash.

3-modul. O'zbekiston qadimiy memoriy yodgorliklari.

1-mavzu O'zbekiston qadimiy memoriy yodgorliklarining tahlili.

2-mavzu Jahon arxitektura qurilishi durdonalari haqida ma'lumot.

4-modul. Arxitektura qurilishi.

1-mavzu Arxitektura qurilish inshootlarini loyihalash.

5-modul. Olin kesim qonuni.

1-mavzu Olin kesim qonuni

6-modul. Kompyuterda loyihalash usullari.

1-mavzu Kompyuterda loyihalash usullari

7-modul. Arxitektura dizayni.

1-mavzu Arxitektura dizayni

8-modul. Chizmalarni bo'yash

1-mavzu Chizmalarni bo'yash (otivka) bir xil rangga bo'yash va ko'p xil rangga bo'yash. Bo'yash materiallari.

9-modul. Arxitektura loyihalash elementlari.

1-mavzu Loyihalash elementlari.

10-modul. Arxitektura sodda shakl elementlarining perspektivasi.

1-mavzu Arxitektura sodda shakl elementlarining perspektivasini qurish

2-mavzu Bino perspektivasini qurish.

IV Bo'lim. "Arxitektura elementlarini loyihalash" bo'limi amaliy mashg'ulotlarni tashkil etish bo'yicha ko'rsatma va tavsiyalar.

Fan bo'yicha rejalashtirilgan amaliy mashg'ulotlar davomida nazariy bilimlar mustabkamlanadi. Amaliy mashg'ulotlarga talabalar Arxitektura elementlarini

loyihalashdan egallangan nazariy bilimini amaliy jihatdan mustahkamlaydi.
Shuningdek, grafik savodxonlikka oid bilimlarni ham egallaydi.

Amaliy mashg'ulotlarning tavsiya etiladigan mavzulari quyida keltirilgan.

1. Toshkent shaxridagi Ko'kaldosh, Xoji Ahror vali, Yunushon maqbarasi, Shayh Hovondo Tohur va boshqa memoriy oibdalarini geometrik tahlili.

2. O'zbekiston qadimiy memoriy yodgorliklaridagi bitiklardan namuna bajarish usullari.

3. Qadimiy memoriy yodgorliklaridagi o'simliksimon naqshlaridan namuna bajarish usullari.

4. Memoriy yodgorliklaridagi geometrik (Girih) naqshlar tahiili.

5. Kompyuter texnologiyalari yordamida bino va inshootlarni bezashda ishlatiladigan o'simliksimon naqshlarini chizish usullari. Kompyuter texnologiyalari yordamida bino va inshootlarni bezashda ishlatiladigan o'simliksimon naqshlarini bo'yash usullari.

6. Maket yasash uchun ishlatiladigan materiallar

7. O'zbekiston qadimiy memoriy yodgorliklarining elementlarini maketini yasash usuli.

8. Jahon arxitektura qurilishi durdonalari Misr xromlari, Parfenon ibodatxonasi, Alqambra saroyi, Kalizey, Tojmahal va xokazo.

9. Inshootlarini loyihalash usullari

10. Oltin kesim qonuni amalda qo'llash.

11. Loyihalash uchun mo'ljallangan grafik dasturlardan foydalanish.

12. Loyihalash uchun mo'ljallangan grafik dasturlardan foydalanish

13. Grafik dasturlardan foydalanib bino ekstereri va intererini dizaymi.

14. Tabiiy materyallarni immitatssiya (o'ziga o'xshatib) qilish usullari.

15. Bino va inshootlarni ijodiy loyihalash

16. Geometrik shakllardan iborat inshootning ekstererini perspektivasini qurish.

17. Bino aksonometriyasini 3D farmatda qurish.

18. Individual loyixa asosida bino maketini yasash.

Mustaqil ta'lim soat

Musaqil ta'limning mazmuni talabalar tomonidan

-amaliy mashg'ulotlarga tayyorgarlik;

-uy vazifasini bajarish;

- nazariy bilimlarni o'zlashtirish;

-mustaqil ta'lim uchun mo'ljallangan mavzularini o'zlashtirishdan iboratdir.

Darslik va o'quv qo'llanmalarining (ularning to'la ta'minlanganligi taqdirda).

Boblari va mavzularini o'rganish. Tarqatma materiallar bo'yicha ma'ruza qismlarini

o'zlashtirish. O'qitish va nazorat qilishning avtomatlashtirilgan izimlari bilan ishlash.

“Arxitektura elementlarini loyihalash” fanidan nazariy va amaliy mashg'ulotlar o'tish davomida talabalarni ijodiy jarayonga yo'naltirish, ularni tahlil qilish, mustaqil ishlashga o'rgatish, mashqlar bajarish. Malakaviy pedagogik amaliyotni o'tish chog'ida yangi texnika, jihozlar, keng ko'lamli ilmiy ish olib borishga qulay jarayonlar va texnologiyalarni o'rganish. Talabalarning ilmiy-tadqiqot ishlarini bajarish bilan bog'liq holda fanning muayyan boblari va mavzularini chuqur o'rganish.

2. Tavsiya etilayotgan mustaqil ta'limning mavzulari:

1. Toshkent shahar xududidagi tarixiy yodgorliklarning tahlili

e) Ko'koldosh madrasasi

f) Shayx Hovonda Tohur maqbarasi

g) Yunusxon maqbarasi

h) Tillashayx jome masjidida va hokazo

2. O'rta Osiyoda qurilgan binolar elementlarining va ularning boshqa xududlardagi binolardan farqi

a). Samarqanddagi qadimiy me'moriy yodgorliklar

b). Hivadagi qadimiy me'moriy yodgorliklar

c). Buhorodagi qadimiy me'moriy yodgorliklar va hokazo

3. Binolardagi bo'yoqlarini tahlil qilish. O'rta Osiyodagi binolarning qadimiy Chlzmalari

Amaliy mashg'ulot 14-soat

T/r	Ma'ruzalar o'rni va mazmuni	Soat
	-semestr	
1	Toshkent shaxridagi Ko'kaldosh, Xoji Ahror vali, Yunushon maqbarasi, Shayh Hovondo Tohur va boshqa memoriy oibdalarini geometrik tahlili.	2
2	O'zbekiston qadimiy memoriy yodgorliklaridagi bitiklardan namuna bajarish usullari. Qadimiy memoriy yodgorliklaridagi o'simliksimon naqshlaridan namuna bajarish usullari.	2
3	Memoriy yodgorliklaridagi geometrik (Girih) naqshlar tahlili.	2
4	Kompyuter texnologiyalari yordamida bino va inshootlarni bezashda ishlatiladigan o'simliksimon naqshlarini chizish usullari. Kompyuter texnologiyalari yordamida bino va inshootlarni bezashda ishlatiladigan o'simliksimon naqshlarini bo'yash usullari.	2
5	O'zbekiston qadimiy memoriy yodgorliklarining elementlarini maketini yasash usuli. Maket yasash uchun ishlatiladigan materiallar	2
6	Jahon arxitektura qurilishi durdonalari Misr xromlari, Parfenon ibodatxonasi, Algambra saroyi, Kalizey, Tojmahal va xokazo. Inshootlarini loyihalash usullari	2
7	Oltin kesim qonuni amalda qo'llash.	2
	Jami	14

Grafik ishlarining mazmuni

1. Qadimiy binolarning fragmentini (bir qismi) chizmasi soyalari bilan chizilsin.
2. Qadimiy bino, inshootlar namunalaridan ma'lumotlar hamda taqdimotini tayyorlash (diskda).
3. Binolardagi ramziy yozuvlarni va ramzlar nushasidan namuna chizish.
4. Qadimiy yoki zamonaviy binonig landshaftli maketini yasash.
5. Shaxsiy loyiha bo'yicha bino fasadi Chizmasi uni o'rab turgan muhit (anturaj)i bilan chizilsin.

V. Mustaqil ta'limni tashkil eishning shakll va mazmuni

Musaqil ta'limning mazmuni talabalar tomonidan

-amaliy mashg'ulotlarga tayyorgarlik;

-uy vazifasini bajarish;

- nazariy bilimlarni o'zlashtirish;

-mustaqil ta'lim uchun mo'ljallangan mavzularini o'zlashtirishdan iboratdir.

Darslik va o'quv qo'llanmalarining (ularning to'la ta'minlanganligi taqdirda).

Boblari va mavzularini o'rganish. Tarqatma materiallar bo'yicha ma'ruza qismlarini

o'zlashtirish. O'qitish va nazorat qilishning avtomatlashtirilgan izimlari bilan ishlash.

“Arxitektura elementlarini loyihalash” fanidan nazariy va amaliy mashg'ulotlar o'tish davomida talabalarni ijodiy jarayonga yo'naltirish, ularni tahlil qilish, mustaqil ishlashga o'rgatish, mashqlar bajarish. Malakaviy pedagogik amaliyotni

o'tish chog'ida yangi texnika, jihozlar, keng ko'lami ilmiy ish olib borishga qulay jarayonlar va texnologiyalarni o'rganish. Talabalarning ilmiy-tadqiqot ishlarini bajarish bilan bog'liq holda fanning muayyan boblari va mavzularini chuqur o'rganish.

1. Tavsiya etilayotgan mustaqil ta'liming mavzulari:

1. Toshkent shaxar xududidagi tarixiy yodgorliklarning tahlili

- Ko'koldosh madrasasi
- Shayx Hovonda Tohur maqbarasi
- Yunusxon maqbarasi
- Tillashayx jome masjidi va hokazo

2. O'rta Osiyoda qurilgan binolar elementlarining va ularning boshqa xududlardagi binolardan farqi

- Samarqanddagi qadimiy me'moriy yodgorliklar
- Hivadagi qadimiy me'moriy yodgorliklar
- Buhotodagi qadimiy me'moriy yodgorliklar va hokazo

3. Binolardagi bo'yoqlarini tahlil qilish. O'rta Osiyodagi binolarning qadimiy Chizmalari

4. Qadimiy yodgorliklardagi bino elementlarining bezaklari Anturaj (o'rab turgan muhit) ni tasvirlash usullari. Inshootni atrof muhitga moslab loyihalash

5. Internetdan qadimiy dunyo arxitektura durdonalari xaqida ma'lumotlarni loyixalari bilan tanishib, ularni nusxalarini olish

- Misr exromlari
- Parfenon ibodatxonasi
- Algabra saroyi

- Kalizey
- Tojmahal vaxokazo

6. Yodgorliklarning perspektiv tasvirini chizish. Yodgorliklarni bo'yash usullari Internetdan zamonaviy dunyo arxitektura durdonalari xaqida ma'lumotlarni loyixalari bilan tanishib, ularni nusxalarini olish

- Efil minorasi
 - Ostankino minorasi va hokazo
7. Arxitektura elementlarini perspektivasini qurish. Arxitektura elementlarini soyalarini yasash Arxitektura inshootlarini anturajlarini tasvirlash usullari Anturajlarni bo'yqda bajarish yo'llari. Inshootni atrof muhitga moslab loyihalash Qurilishda dizayn masalalari

Ma'ruza 10- soat

T/r	Ma'ruzalar o'rni va mazmuni	Soat
5-semester		
1	Kirish. Kirish. Sharq memoriy oibdalari. O'zbekiston qadimiy memoriy yodgorliklaridagi bitiklar tahlili. O'zbekiston qadimiy memoriy yodgorliklaridagi naqshlar tahlili. O'zbekiston qadimiy memoriy yodgorliklaridagi geometrik naqshlar tahlili.	2
2	Kompyuter texnologiyalari yordamida arxitektura naqshlarini chizish. Kompyuter texnologiyalari yordamida arxitektura geometrik naqshlarini chizish. Kompyuter yordamida arxitektura naqshlarini boyash.	2
3	O'zbekiston qadimiy memoriy yodgorliklari. O'zbekiston qadimiy memoriy yodgorliklarining tahlili. Jahon arxitektura qurilishi durdonalari haqida ma'lumot.	2
4	Arxitektura qurilishi. Arxitektura qurilish inshootlarini loyihalash.	2
5	Oltin kesim qonuni Kompyuterda loyihalash usullari.	2
	Jami	10